

SZÚCS LÁSZLÓ

Lépések a normális felé

Egy néhány éve sugárzott társadalmi célú televíziós hirdetés jut eszembe, mikor e jegyzet fölé hajlok a május végi őszi szürkeségben. Egy értelmi fogyatékos kislány kérdezi, a szavakat lassan, tagolva kiejtve, korához képest mély hangon: „De mi az, hogy normális?”

Az adófelajánlást szorgalmazó film részlete onnan ugrott be, hogy különböző dátumokat jelentenek be az utóbbi hetekben, a lépcsőfokait annak a nyitási folyamatnak, amely során a járvány miatti korlátozások után a mindennapi élet normális állapotai felé közelíthetünk. S kérdezhetjük magunk is: mi az, hogy normális? Kilépni, mondjuk, a lakásból bármikor, igazoló papírok nélkül elautózni, vonatozni egy másik városba, kiülni egy kávézó teraszára. És ami feltétlenül ezekhez mérhető fontosságú: kikölcsonözni egy kötetet, belépni egy könyvesboltba, egy galériába, felkeresni egy múzeumot, ami már mind újra lehetséges, ha nem is korlátozások nélkül. Reméljük, ehhez a sorhoz csatlakoznak hamarosan az előadó-művészetek is, talán még a nyári szünet előtt láthatunk-hallhatunk színházi előadásokat, koncerteket, kereshetünk alkalmas helyszínt irodalmi rendezvényeknek.

Ahhoz egy ideig hozzá kell szoknunk, hogy ami eddig megszokott, normális volt, az más formában működik akár tartósabban is, szűkebb körben, csak szabad ég vagy egy sátor tető alatt. De biztos vagyok abban, hogy a kreativitás új megnyilvánulási formákat hoz majd létre, új találkozási lehetősége-

ket alkotók és befogadók között, s nem feltétlenül csak az online térben. Valahogy közös nevezőre kell hozni az előírt távolságtartást a remélt közösségi élménnyel. Nyilván erősen dolgozik majd a nosztalgia is a korábbi, még oly közeli, 2020 márciusa előtti világ iránt, de a kényszer és az alkalmazkodóképességünk segít hamar túllendülni e kissé depresszív érzésen.

Hiszem azt, hogy a kultúra, a művészetek nem kevésbé lesznek fontos részei a mindennapoknak, e tekintetben ma kiemelt a felelősségük a döntéshozóknak. Hogy ne a könnyebb utat választva az úgynevezett kreatív iparágakkal kezdjék a járvány miatti gazdasági visszaesés megkívánta spórolást. Jelzi e kérdés globális voltát az a néhány napja elindult európai polgári kezdeményezés, melynek célja a figyelem felhívása az európai kulturális értékek védelmére. Érdeemes hát felkeresni a saveEUculture.eu oldalt, s egy aláírással támogatni a dolgok normalitását megőrizni kívánó akciót. Megéri.